

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 25.04.1975, sp. zn. 1 Cz 47/75, ECLI:CZ:NS:1975:1.CZ.47.1975.1

Číslo: 5/1976

Právní věta: Lékařské vyšetření osvojenice a osvojitelů (§ 70 zák. o rod.), na jehož podkladě soud zjišťuje, zda se jejich zdravotní stav nepříčí účelu osvojení, musí odpovídat zákonnému předpokladu podle ustanovení § 154 odst. 1 o. s. ř., že pro rozsudek je rozhodující stav v době jeho vyhlášení.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 25.04.1975

Spisová značka: 1 Cz 47/75

Číslo rozhodnutí: 5

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Lékařská péče, Osvojení, Rozhodnutí soudu

Předpisy: 94/1963 Sb. § 70

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem okresního soudu v Ústí nad Orlicí z 13. 6. 1973 bylo rozhodnuto, že nezletilá L. B. (narozená 10. 6. 1971) je osvojenkou manželů F. V. a M. V., že příjmení osvojenky bude „V... vá“ a že osvojitelé budou zapsáni v knize narození matriky MěstNV v Š. místo rodičů dítěte. toto rozhodnutí soudu prvního stupně nabylo právní moci.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, a kterou podal generální prokurátor ČSR, tak, že uvedeným rozsudkem soudu prvního stupně byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 70 zák. o rod. je soud povinen zjistit na základě lékařského vyšetření, zda se zdravotní stav osvojenice a osvojitelů nepříčí účelu osvojení; s výsledky svého zjištění seznámí soud osvojitele i zástupce osvojenice a poučí je o účelu, obsahu i důsledcích osvojení. Podle ustanovení § 154 odst. 1 o. s. ř. je pro rozsudek rozhodný stav v době vydání rozhodnutí a z toho hlediska je třeba rovněž zaměřit zjišťování zdravotního stavu osvojenice a osvojitelů v řízení o osvojení.

Soud prvního stupně pochybil, když se spokojil zprávou o zdravotním stavu navrhovatele z ledna 1972, tedy z doby, od níž do vydání rozhodnutí uplynul již téměř jeden a půl roku. Přitom bylo z údajů účastníků řízení známo, že navrhovatel F. V. utrpěl těžký úraz páteře, že je pohyblivý jen na vozíku a že mu byl přiznán invalidní důchod pro bezmocnost. Bylo tedy tím spíše zapotřebí zejména

zjistit, jaký byl jeho zdravotní stav v době rozhodování, zda ve zdravotním stavu navrhovatele nedošlo ke změně ve srovnání se stavem konstatovaným v uvedeném lékařském potvrzení předloženém účastníky.

Pokud jde o osvojované dítě, vycházel soud rovněž ze zprávy polikliniky OÚNZ v Ž., kterou předložili navrhovatelé. Podle této zprávy je dítě schopno osvojení, když nejeví žádné známky duševního nebo tělesného opoždění a zjištěná lehká vada zraku není na závadu osvojení. Protože šlo o dítě, které přešlo do péče navrhovatelů z ústavu, a protože podle zprávy okresního národního výboru v Ú. naopak šlo o dítě opožděné ve vývoji, jehož stav se v rodinné výchově zlepšil, bylo povinností soudu vyžádat si zprávu kojeneckého ústavu v S. o vývoji dítěte v době, kdy tam dítě bylo umístěno, a po zhodnocení zjištěných skutečností provést v řízení důkaz podrobným lékařským vyšetřením tělesného a duševního stavu dítěte včetně určení další prognózy vývoje dítěte. Přitom u dítěte šlo o těžkou psychomotorickou instabilitu, sekundární epilepsii a oligofrenii neznámé etiologie, jak alespoň vyzněl závěr později bylo dítě hospitalizováno; při zevrubnějším zjištění byl by tedy soud prvního stupně mohl odpovědněji posoudit, zda jde o dítě vhodné k osvojení.

Dál soud pochybil, že dítěti ustanovil kolizního opatrovníka podle ustanovení § 37 odst. 3 zák. o rod., ačkoliv mělo jít o ustanovení opatrovníka dítěti podle ustanovení § 68 odst. 2 zák. o rod., protože v projednávané věci již nebylo zapotřebí souhlasu rodičů k osvojení, když přivolení k osvojení dali předem bez vztahu k určitým osvojitelům ve smyslu ustanovení § 68 odst. 1 písm. b) zák. o rod.; ovšem přivolení opatrovníka podle ustanovení § 68 odst. 2 zák. o rod. bylo nezbytné jako hmotněprávní podmínka osvojení.

Soud prvního stupně proto porušil svým postupem v řízení a svým rozhodnutím zákon v ustanoveních § 6, § 120 odst. 1, § 132, § 153 odst. 1 a § 154 odst. 1 o. s. ř. v souvislosti s ustanoveními § 37 odst. 3, § 65 odst. 2, § 68 odst. 2 a § 70 zák. o rod.